

ZRCADLO DOMOVA

Leden

Časopis Domova důchodců Jablonecké Paseky

Akce na leden

9.1. úterý 13:30 – Výlet – Automoto Museum Lučany

16.1. úterý 13:30 – Procházka po městě

18.1. čtvrtek 9:00 – Canisterapie

18.1. čtvrtek 14:00 – Bohoslužba

23.1. úterý 13:30 – Procházka u přehrady

30.1. úterý 14:00 – Narozeninová oslava

PRANOSTIKY NA LEDEN

- Na Boží narození o bleší převalení, na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o tři dále (délka dne).
- V lednu roste den, roste i zima.
- V lednu za pec si sednu.
- Lednová zima i na peci je znát.
- Je-li leden nejostřejší, bude roček nejplodnější.
- Leden studený – duben zelený.
- Když začátek ledna krásně, budou na jaře bouřky časně.
- Ryje-li krtek v lednu, končí zima v květnu.
- Suchý leden, mokrá červen.
- Holomrazy – úrody vrazi.
- Bílý leden, mokrá máj, ve stodole bude ráj.
- Co leden sněhem popráší, to únor s vichrem odnáší.
- Mnoho sněhu v lednu, mnoho hřibů v srpnu.
- V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.
- Mlhavý leden – mokré jaro.

Od osady k modernímu městu

Historie Jablonce nad Nisou

Jablonec nad Nisou je typickým dítětem překotného gründerského období, které zcela ovlivnilo jeho tvář. První zmínka o osadě „*Jablonecz*“ pochází z roku 1356, z konfirmačních knih pražského arcibiskupství. V roce 1469 byla obec vypálena lužickými vojsky, bojujícími proti Jiřímu z Poděbrad, a ještě v roce 1538 je v Zemských deskách místo uváděno jako pusté. Změna přichází až s novým majitelem maloskalského panství Janem z Vartenberka, který začíná stejně jako další renesanční šlechtici na svém panství podnikat. Dostatek dřeva i vody předurčil další osudy Jablonecka, které se po příchodu sklářů z Lužických hor a Saska stává sklářskou oblastí evropského významu. Po prvním neúspěšném pokusu dalších majitelů panství, hrabat Desfoursů z května roku 1706 se také konečně dočkal Jablonec povýšení na městys z popudu nového majitele maloskalského panství Franze Zachariase Römische císařským rozhodnutím z 21. dubna 1808. Jablonec měl nicméně stále spíše charakter podhorské vesnice, jejíž skromné centrum tvořil kostel s farou, školou, špitálem a zájezdním hostincem Zlatý lev.

Po svém povýšení Jablonec sice získal jistá privilegia, včetně práva konat trhy, ale ty prakticky nebylo kde pořádat. Z tohoto důvodu byl ještě téhož roku pověřen panský inženýr

Johann Benesch vypracováním regulačního plánu. Výsledný projekt tak byl prvním pokusem o vytvoření skutečného centra a následně bylo nové náměstí, nazvané Alter Markt (Starý trh, dnešní Mírové) vytyčeno. Roli hlavní komunikace plnila ulice Komenského, jež náměstí spojovala s kostelem. V této době se již také ke slovu dostává bižuterní výroba (tzv. krystalerie), která na Jablonecko přišla z nedalekého Turnova a Hodkovic nad Mohelkou, aby zde prošla nebývalou konjunkturou. Ta se odrazila v dalším povýšení Jablonce, tentokrát na město v roce 1866, jehož symbolem se stala radniční budova (1867–69), Ludwig Seidemann, Gustav Sachers) na Dolním náměstí.

S rozvojem průmyslu tak šel ruku v ruce i stavební rozmach města. Urbanistickou koncepci poznamenala dramatická a značně svažitá konfigurace městského intravilánu. Proto bylo v roce 1864 druhé náměstí, zvané Neuer Markt (Dolní náměstí), vytyčeno při úpatí svahu, na němž se nachází Mírové náměstí, se kterým bylo spojeno dvěma spádnicovými ulicemi (Lidická a Kamenná). Díky nově vytyčené Soukenné ulici došlo konečně k lepšímu zapojení kostela sv. Anny a historického jádra do organismu nově vznikajícího města. Důležitý moment představovalo také zřízení císařské Krkonošské silnice v letech 1847–51, spojující Liberec s Trutnovem. Silnice vedla od Liberce přes Vratislavice nad Nisou, Proseč nad Nisou do Jablonce, kde procházela městem skrze dnešní ulici Libereckou a Mírové náměstí a odtud dále směrem do hor, přičemž její průběh se

shoduje s dnešní ulicí Podhorskou, jednou z hlavních tepen města, kolem níž vznikla nová velkorysá historizující a později secesní řadová zástavba, tvořená výstavnými exportními domy.

Další rozšíření Jablonce, jehož autorem byl inženýr Gustav Müller, proběhlo prakticky všemi směry. V roce 1880 došlo k vytyčení tzv. zahradního města severně od centra, vilové čtvrti ohraničené ulicemi Generála Mrázka, Liberecká, Rýnovická, Větrná a Palackého. I přes svou přísnou geometrickou strukturu získalo záhy poměrně exkluzivní rezidenční charakter, a to díky rozvolněné vilové zástavbě, již se podařilo provzdušnit kompaktní blokovou sítí. Na tuto regulaci navázalo v roce 1883 další, mnohem velkorysejší rozšíření města jižním směrem, jež zahrnuje i nivu Lužické Nisy. Zde vznikala jak kompaktní bloková zástavba, tvořená vícepatrovými takřka velkoměstskými domy v širším centru, tak i rozvolněná vilová výstavba charakteristická pro zástavbu ve vyvýšených polohách, poskytujících působivý výhled i zdravé klima. Do jižní partie města, prakticky na tehdejší hranici, bylo situováno také nádraží (1888), o jehož zřízení jablonečtí obchodníci usilovali velmi dlouho. Tím byla regulace města prakticky ukončena a získalo víceméně svou dnešní podobu. Stále téměř nezastavěný prostor Horního náměstí město zamýšlelo využít pro novostavbu katolického kostela a uvažovalo se zde i o umístění městského divadla a další budovy uměleckoprůmyslové školy, k čemuž však nakonec nedošlo.

Specifický zahradní ráz Jablonce ovlivnil charakter místního průmyslu, který víceméně fungoval na principu rozptýlené manufaktury a také zákaz výstavby průmyslových objektů uvnitř města. Posledním nově založeným provozem tak byla továrna firmy Jäger z roku 1904 v ulicích Průmyslová a Větrná.

Vyvrcholení urbanistického vývoje města představovala meziválečná regulace centra, jež mu měla vtisknout velkoměstský výraz. Během ní byla postavena nová radnice (1933) a dotvořeno Horní náměstí (Gewerbeplatz) se Zascheho kostelem Nejsvětějšího srdce Ježíšova (1931) a Metznerovou kašnou (1930). Tím došlo k dovršení neopakovatelné a jedinečné urbanistické skladby tří kaskádovitých náměstí s nepřehlédnutelnými dominantami tří věží – staré i nové radnice a katolického kostela.

zdroj: Wikipedia + Obrázky Google

Ondřej Sekora

Ondřej Sekora (25. září 1899 Královo Pole^[2] – 4. července 1967 Praha) byl český spisovatel, novinář, kreslíř, grafik, ilustrátor, karikaturista a entomolog a od roku 1964 nositel titulu zasloužilý umělec. Spolupracoval s rozhlasem, televizí, filmem i divadlem. Psal a ilustroval hlavně knihy pro děti. Vytvořil do značné míry autobiografickou figurku Ferdy Mravence (poprvé se objevila roku 1927 v *Pestrém týdnu* jako postavička v kreslených seriálech pro dospělé), stejně známý je i Brouk Pytlík (1939). Sekorovy příběhy spojují zábavnost s poučností a mravním ponaučením. Jeho ilustrace byly blízké stylu animovaného filmu.

Sekora byl také zakladatelem prvních českých ragbyových klubů, sportovní trenér, rozhodčí, popularizátor sportu a přírody.

Život

Narodil se v Králově Poli u Brna (dnes část Brna) jako třetí ze šesti sourozenců. Otec Ondřej Sekora, odborný učitel, zemřel, když budoucímu spisovateli bylo sedm let. Studoval na obecné škole v Králově Poli a na gymnáziích

nejprve v Brně, po přestěhování roku 1913 ve Vyškově. Sbíral motýly a brouky, sportoval, hodně četl a rád kreslil. Koncem 1. světové války byl odveden jako jednoroční dobrovolník do armády do Vídně. Maturoval proto až po válce (1919). Studoval práva v Brně, studia po nepovedené státnici zanechal.

V roce 1923 se oženil s Markétou Kalabusovou, manželství po roce skončilo rozvodem. V roce 1930 se oženil podruhé s Ludmilou Roubíčkovou a měli syna Ondřeje (1931-2004). Ten vystudoval žurnalistiku a stal se novinářem, překladatelem a dlouholetým redaktorem časopisu Umění a řemesla.

Za gymnaziálních let ho výtvarně vedl Vladimír Šindler. V letech 1929–1931 vystudoval jako hospitant všeobecnou školu pro kreslení a malbu u profesora Arnošta Hofbauera na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Hofbauer mu byl vzorem pro karikaturu. Výtvarnými vzory mu byli Mikoláš Aleš, Wilhelm Busch, Pieter Brueghel (16. století) a Henri Rousseau.

Od roku 1921 pracoval jako sportovní referent a kreslil v brněnských Lidových novinách (přijal ho šéfredaktor Arnošt Heinrich). V letech 1923 a 1927 (nebo 1928) byl redakcí vyslán do Paříže. V roce 1927 (nebo 1928) se i s redakcí přestěhoval do Prahy, v letech 1927–1941 redigoval Dětský koutek. Protože jeho manželka byla podle Norimberských zákonů Židovka, musel svou práci opustit.^[3]

Založil a redigoval časopis *Sport*. Jako ferdovský všeuměl věnoval část svého nadšení i hudbě. Obecně je považován za zakladatele československého a českého ragby, které poznal při pobytu v Paříži. V časopise *Sport* na pokračování vydával a ilustroval pravidla tohoto sportu. Byl trenérem ragbyových družstev Moravská Slavie v Pisárkách a AFK Žižka Brno, které pod jeho vedením v roce 1926 sehrály v Československu vůbec první ragbyové utkání, vytvořil českou ragbyovou terminologii. Do roku 1944 byl také aktivním rozhodčím, řídil například první zápas RC Sparta Praha a RC Slavia Praha.

První knižní seriálovou postavou z roku 1926 byl pes Voříšek, ke kterému texty napsal Edvard Valenta. Dalšími postavami

byl lovec a cestovatel Animuk, sportovci Hej a Rup, dobrý voják Vendelín či přitroublé kuře Napipi. Ferda Mravenec se poprvé objevil na stránkách Pestrého týdnu v roce 1927 jako postava kresleného seriálu pro dospělé, v roce 1935 k němu přibyl i brouk Pytlík. V roce 1936 vyšla knížka pro děti, *Ferda Mravenec*. Následoval *Ferda v cizích službách* a *Ferda v mraveništi*. V roce 1939 to byl *Ferdův slabikář*. Po válce *Ferda cvičí mraveniště* a *Kousky mládence Ferdy Mravence*.

Za okupace v letech 1944–1945 byl vězněn v pracovních táborech v Kleinstein v Generálním gouvernementu (dnes v Polsku) a Osterode v Německu. V autentickém deníku^[4] s hořkým humorem vyličil strasti táborového života. I v táboře kreslí a píše, se spoluvězněm Oldřichem Novým hraje maňáskové divadlo.^[3]

Po válce se stal redaktorem deníku *Práce* a redaktorem časopisu *Dikobraz* (1945–1947, prvních 15 čísel jako šéfredaktor) a redaktorem v nakladatelství Josefa Hokra (1945–1949), které již předtím vydávalo jeho knihy. V roce 1949 spoluzakládá Státní nakladatelství dětské knihy (dnešní Albatros) a v letech 1949–1952 působí jako jeho vedoucí redaktor. Stál u prvních pokusů o televizní vysílání pro děti, neoficiálně hrál maňáskové divadlo a po celé republice pořádal besedy s dětmi. Obrázkové knížky *Pohádka o stromech a větru*, *Štědrý večer* a *O traktoru, který se splašil* nechybí „direktivní návodnost“, poplatná tehdejšímu režimu. Od roku 1952 byl ve svobodném

povolání, píše a kreslí pro noviny a časopisy Host do domu, Lidové noviny, Mateřídouška, Ohníček, Pionýr.

V předválečných letech se věnoval i politické karikatuře, v poválečných letech vstoupil do KSČ, svým způsobem se aktivně účastnil na propagandě komunistického režimu a ve straně zůstal do konce života. Vzhledem k oblíbenosti jeho knížek je mu to málokdy vytýkáno. V roce 1964 byl jmenován zasloužilým umělcem. V roce 1966 dostal Cenu Marie Majerové za literaturu.

Záchvatem mrtvice v roce 1964 skončila jeho veřejná činnost. Zemřel v Praze roku 1967 a je pohřben na Smíchově na hřbitově Na Malvazinkách. Syn Ondřej dosáhl popularizace otcova díla formou filmu, který byl natočen v Německu.

zdroj: Wikipedia

OSLAVENCI V LEDNU

Tomíčková Ludmila 87

Bartoš Jiří 77

Růžička Jaromír 73

Bobková Miroslava 90

Reková Růžena 92

Drobníková Jana 99

S LÍTOSTÍ OZNAMUJEME, ŽE NÁS NAVŽDY OPUSTILI

Jana Riegerová

Jaroslava Slavíková

Lásku měli na rtech,
dobrotu v srdci,
poctivost ve své duši.

Čest jejich památce

Tři Králové

Mudrci z Východu, tradičně nepřesně označovaní jako Tři králové, jsou postavy z Matoušova evangelia, které se přišly poklonit Ježíši krátce po jeho narození v Betlémě a přinesly mu dary: zlato, kadidlo a myrhu.^[2] Až později vznikla tradice, že byli tři, že to byli králové a jejich jména Kašpar, Melichar a Baltazar, tyto informace se však v Novém zákoně nevyskytují. Podle Matoušova evangelia mudrci přišli „od východu“, aby uctili „krále židovského“. Evangelium nezmiňuje jejich počet, přesto většina západních křesťanských denominací tradičně předpokládala, že byli tři, na základě tvrzení, že přinesli tři dary. Ve východním křesťanství, zejména v syrských církvích, je mudrců často dvanáct. Jejich označení za krále v pozdějších křesťanských spisech je pravděpodobně také spojeno se starozákonním textem Izajáše, který odkazuje na „krále [přicházející] k jasu jenž nad tebou vzejde“ nesoucí „zlato a kadidlo“.^[3]

V nejstarších řecky psaných rukopisech Matoušova evangelia se píše, že z Východu přišli mágové (řec. μάγος, *magos*, plur. μάγοι, *magoi*), již byli v pozdějších překladech bible označení za mudrce, v pozdějších letech je západní křesťanská tradice přetvořila v krále, a to s odkazem právě na cenné dary, které přinesli. Na základě těchto darů pak západní křesťanská tradice určila nejen jejich počet, ale také jim přiřadila jména Kašpar, Melichar a Baltazar, která měla odkazovat právě na jejich arabský, babylonský a perský původ.^{[4][5]}

Samotné použité řecké slovo mág (μάγος *magos*) je odvozeno ze staroperského a babylónského *maguš* a z avestského magavan, tento termín pak odkazuje na kastu kněží Zoroastrismu^[6], následovníků perského proroka Zarathuštry, kteří v rámci svého náboženství věnovali také zvláštní pozornost hvězdám, výpočtům nebeských úkazů a astrologii, která v té době byla uznávanou vědou, čímž si získali mezinárodní věhlas.

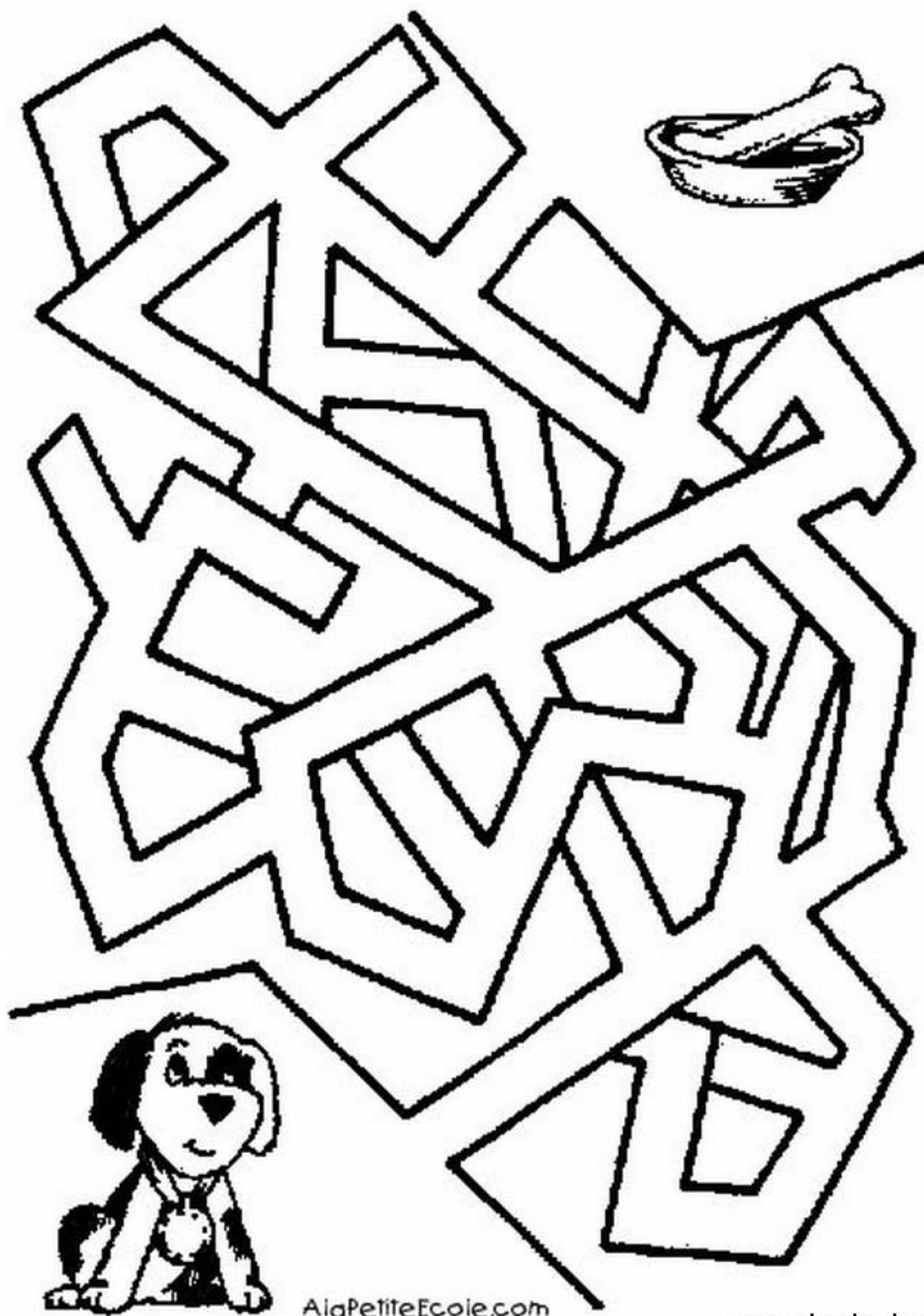
Právě tito perští hvězdoppravci tedy měli potvrzovat proroctví o narození krále z knihy Numeri, na které se Matoušovo evangelium odkazuje, kde Bileám předpovídá, že z rodu Jákobova vyjde hvězda, nový král Izraele.

V západní liturgické tradici je svátek Tří králů ztotožněn se slavností Zjevení Páně a církve jej na západě i východě slaví 6. ledna. Tento svátek je svou podstatou totožný se slavností Narození Páně, je dvanáctým dnem Vánoc a fakticky jím Vánoce vrcholí a končí. Svátek Tří králů upomíná na okamžik, kdy se Kristus zjevuje nejen izraelskému národu, ale všem; dává se rozpoznat jako král všech, které zastupují mudrcové z daleka.

zdroj: Wikipedia

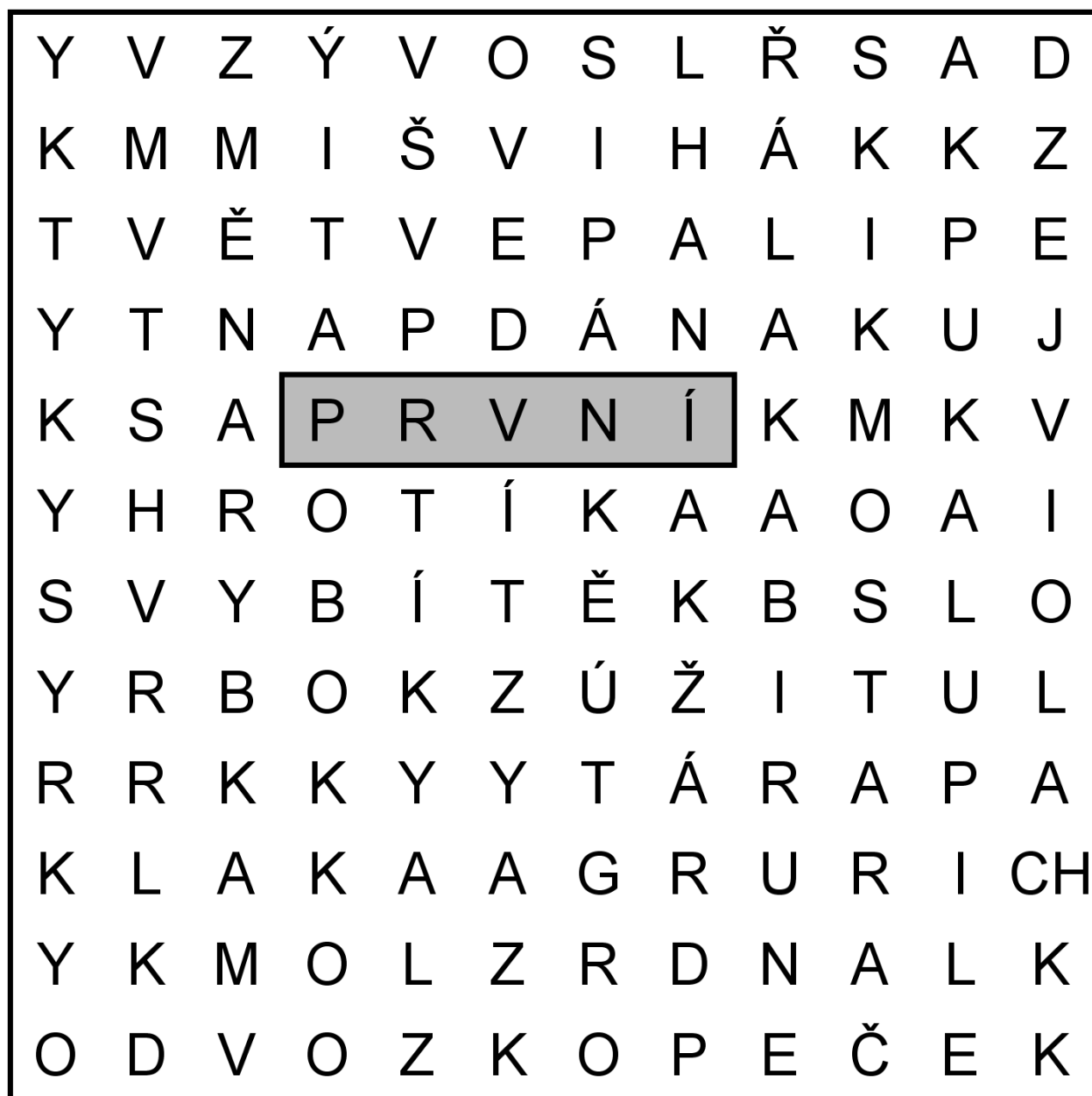
PROCVIČME SI HLAVU

AloPetiteEcole.com

www.omalovanky-zde.cz

Zdroj: omalovanky.cz

RECEPT NA MĚSÍC LEDEN

Šťavnatý kávový koláček s dokonalým čoko krémem

Ingredience:

Těsto:

- 150 g Máslo
- 150 g krystalový cukr
- 4 ks Vejce
- 30 g kakao
- 200 g polohrubá mouka
- 250 ml mléko
- 1 bal. prášek do pečiva

Krém:

- 200 ml smetana ke šlehání
- 200 g mléčná čokoláda
- 2 lžičky instantní káva

Na polítí:

- 150 ml vařená černá káva

Postup:

1. Začneme přípravou krému. Nejprve ohřejeme smetanu a poté ji odstavíme od tepla. Do teplé smetany přidáme kousky čokolády a pak důkladně promícháme, dokud se čokoláda úplně nerozpustí. Následně přidáme kávu a opět důkladně promícháme, aby se káva také rozpustila a vytvořila krémovou konzistenci. Hotový krém necháme odpočívat v chladničce po dobu 3-4 hodin, případně můžeme nechat odpočívat i přes noc, aby získal ideální konzistenci a chuť.
2. V misce máme máslo, které necháme dosáhnout pokojové teploty. Poté ho mixérem vymícháme společně s cukrem, dokud nevznikne pěnivá směs. Postupně přidáváme jedno vajíčko za druhým, pečlivě každé vajíčko šleháme až do hladkého spojení s máslem a cukrem. Postupně přidáváme i zbývající suroviny, a to tak, aby se všechny složky dobře promísily.
3. Těsto rozložíme na plech o rozměrech 20 x 30 cm, na který jsme předem nanесли tuk, aby se nelepilo. Pečeme při teplotě 180 stupňů asi půl hodiny, než těsto získá zlatohnědou barvu a stane se křehkým. Po upečení těsto zalijeme uvařenou černou kávou, aby získalo bohatou kávovou chuť a aroma.
4. Krém z chladničky vyjmeme a mixérem vyšleháme do pěny. Poté tento krém rovnoměrně rozprostřeme na již vychladlé těsto. Nyní můžete podle své vlastní fantazie

tento koláč libovolně ozdobit, aby vypadal a chutnal tak, jak si přejete.

Zdroj: <https://www.receptyonline.cz>

Luxusní italská horká čokoláda

Budete potřebovat:

500 ml čerstvého mléka (plnotučné nebo polotučné)

120 g kvalitní 70% čokolády

5 polévkových lžic holandského kakaa

4 lžíce třtinového cukru

4 lžíce kukuřičného škrobu

šlehačka (dle chuti)

Postup:

1. V malém kastrolu promíchejte kukuřičný škrob, kakao a cukr.
2. Přidejte teplé mléko.
3. Směs zahřejte na středně velkém plameni a neustále míchejte metličkou, čímž zamezíte tvorbě hrudek.
4. Přiveďte směs téměř k mírnému varu, poté přepněte na malý plamen a vsypte nasekanou čokoládu.
5. Směs míchejte, dokud není dostatečně hustá až krémová, dle chuti případně dosladte.
6. Směs rozdělte do dvou šálků a podávejte s čepicí šlehačky.

Zdroj: <https://www.receptyonline.c>

Redaktorka: Petra Habrová

Domov důchodců Jablonecké Paseky
ročník 21.
Leden 2024

